Zákaz bedlových řízků a sójových párků. Vláda nově chystá cenzurovat desítky názvů jídel.

Praha, 11. 12. 2024 – Houbový řízek nebo květákový karbanátek si nejspíš už v brzy v restauracích neobjednáte. Ministerstvo zemědělství zveřejnilo plánovanou novelu vyhlášky o požadavcích na maso a masné výrobky, která by zakázala označení jako burger, řízek, párek, klobása nebo steak používat v souvislosti s nemasitými pokrmy. Vyhláška tak může znamenat konec těchto tradičních a zavedených pojmenování rostlinných jídel.

Vyhláška, která má údajně přispět k lepší informovanosti spotřebitele, vyvolává vlnu kritiky. Navržená opatření by tvrdě zasáhla výrobce, prodejce i restaurace a způsobila značný zmatek mezi spotřebiteli. Proti vyhlášce se tvrdě vymezil třeba projekt Rostlinně, který ji označuje za šikanu a krok, který zvýhodňuje velký masný průmysl.

„*Pojmenování jako sojový párek nebo bedlový řízek jsou pro spotřebitele zavedená a srozumitelná. Jejich zákaz je absurdní. Navíc hrozí pokuty restauracím, které je budou dál používat na menu. To je byrokratická šikana, ne ochrana spotřebitele*," řekla vedoucí projektu Rostlinně Lucie Roškotová.

Navrhovaná vyhláška podle ní způsobí zmatek mezi spotřebiteli a vážně zasáhne české výrobce i českou kulturní tradici. „*Názvy jasně říkají, co od jídla očekávat – jeho tvar, konzistenci a způsob přípravy. Bez nich bude orientace složitější*," upozorňuje Roškotová.

Zatímco zahraniční výrobci by mohli názvy používat dál, čeští by museli investovat do přejmenování a ztráceli by konkurenceschopnost. Zahraniční producenti by tak na českém trhu měli oproti domácím výhodu.

Dopad by pocítily i tradiční pokrmy jako bedlové řízky nebo květákové karbanátky, které by musely změnit název. „*Je to zbytečný zásah do fungujících zvyklostí*," dodává Roškotová. Vyhláška podle ní neslouží k ochraně spotřebitele, ale naopak vytváří chaos a zbytečné bariéry – od nakupování až po udržování tradičních receptů a podnikatelské praxe.

„*Zatímco chce vláda údajně debyrokratizovat a nepřijímat další omezující pravidla, ve skutečnosti plánuje bezprecedentně cenzurovat, jak smíme jako společnost komunikovat o jídle, a vytváří pro podnikatele nové zatěžující předpisy*," hodnotí situaci Roškotová.

Novelu vyhlášky kritizuje také Svaz obchodu a cestovního ruchu, podle něj nahrává podnikatelům v masném průmyslu a neslouží všem potravinářům k zjednodušení byrokracie, jak tvrdí ministerstvo zemědělství. Ředitelka pro obchod Svazu obchodu a cestovního ruchu upozorňuje i na fakt, že vyhláška vytvoří zbytečné překážky pro české firmy vyrábějící rostlinné produkty.

„Zatímco zahraniční producenti budou moci pokračovat v nabídce rostlinných výrobků beze změn, čeští podnikatelé budou čelit vysokým a zcela zbytečným nákladům na přejmenování výrobků a rebranding. To nejen zvýší ceny pro spotřebitele, ale také ohrozí konkurenceschopnost českých firem na evropském trhu. Ministerstvo zemědělství by se

mělo soustředit na podporu všech potravinářských odvětví, nikoli pouze na ochranu masného průmyslu,“ vysvětluje Nýdrle.

Návrh vyhlášky byl zveřejněn 29. listopadu, veřejné připomínkové řízení končí 20. prosince a v platnost by měla novela vstoupit v červenci 2025.

„*Ještě je čas tuto nesmyslnou novelu zastavit a ochránit tak spotřebitele, restauratéry, české výrobce rostlinných potravin i tradiční názvosloví. Bedlové řízky si přece vzít nenecháme!*“ burcuje Roškotová a vyzývá, aby se lidé přidali k výzvě organizace ProVeg a napsali e-maily ministrům Marku Výbornému, Petru Hladíkovi, Vítu Rakušanovi, Lukáši Vlčkovi, ale i premiérovi Petru Fialovi nebo předsedkyni Sněmovny Markétě Pekarové Adamové.

„*Je nutné se proti této nesmyslné vyhlášce ohradit. Tato vláda už dala v minulosti na názor voličů a svoje dřívější rozhodnutí přehodnotila, proto věřím, že se to podaří i v tomto případě, pokud se k vládním představitelům dostanou pochyby ze strany veřejnosti*,“ uzavírá vedoucí projektu Rostlinně.

Odkaz na web, kde je možné psát politikům: www.sojovyparek.cz

Odkaz na znění novely vyhlášky:

https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSDBEDXPF9/

O Rostlinně

Projekt Rostlinně sleduje vývoj v oblasti nabídky rostlinných pokrmů, pomáhá obchodníkům i majitelům restaurací se v oblasti zorientovat, a tak lépe naplnit měnící se požadavky zákazníků. Zároveň slouží jako pomocník pro zájemce o rostlinné stravování, ti mohou načerpat inspiraci na sociálních sítích projektu. Rostlinně opakovaně pořádá spotřebitelskou anketu o Rostlinný produkt roku, hodnocení obchodních a kavárenských řetězců z hlediska jejich rostlinné nabídky a organizuje business konferenci Plant-Powered Perspectives zaměřené na rostlinné trendy v ČR.